

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urtos/6/2024
Identifikačné číslo spisu:	7124011820
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7124011820.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Szabóa a JUDr. Dušana Krč - Šeberu, v trestnej veci odsúdeného G. E., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom 17. decembra 2024 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. októbra 2024, sp. zn. 4Ntc/11/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného G. E. zamietá.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „súd I. stupňa“) uznesením z 31. októbra 2024, sp. zn. 4Ntc/11/2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného G. E. (ďalej aj „odsúdený“ alebo „sťažovateľ“) o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol odsúdenému uložený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo 16. marca 2022, sp. zn. 4Ntc/3/2022 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. júla 2022, sp. zn. 1Urt/4/2022.

2. Súd I. stupňa v napadnutom uznesení poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 16. marca 2022, sp. zn. 4Ntc/3/2022 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. júla 2022, sp. zn. 1Urt/4/2022, ktorými bol vo výrokoch o vine a treste odňatia slobody uznaný rozsudok Mestského súdu v Prahe, Česká republika z 22. septembra 2021, sp. zn. 47T/8/2020, právoplatný 16. decembra 2021, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 2To/108/2021 zo 16. decembra 2021, ktorými bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) českého Trestného zákonníka v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 českého Trestného zákonníka, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia s tým, že rozsudok Mestského súdu v Prahe, Česká republika z 22. septembra 2021, sp. zn. 47T/8/2020, právoplatný 16. decembra 2021, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 2To/108/2021 zo 16. decembra 2021 sa vykoná. Podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku s poukazom na § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona

bolo rozhodnuté, že odsúdený bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

3. Vo vzťahu k výhrade odsúdeného proti, podľa jeho názoru, nesprávneho údaju o splnení formálnej podmienky na možnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody v jeho hodnotení, kde je uvedený dátum 26. júna 2025 krajský súd uviedol, že v aktuálne posudzovanej trestnej veci odsúdený trest odňatia slobody nastúpil 18. septembra 2022, a to potom, ako ukončil výkon trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Košice II, sp. zn. 3T/68/2010, pričom odsúdenému bola uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20. júla 2022, sp. zn. 4Ntc/3/2022 do doby výkonu trestu odňatia slobody v aktuálne posudzovanej veci započítaná doba od 27. augusta 2021 do 18. januára 2022, počas ktorej bol odovzdaný na vykonanie procesných úkonov na podklade európskeho zatýkacieho rozkazu na územie Českej republiky. K argumentácii odsúdeného, že je už nepretržite vo výkone tohto trestu vyše sedem rokov, súd I. stupňa uviedol, že nie je možné robiť akékoľvek zápočty v teraz posudzovanej veci s dobou, po ktorú mu bola reálne obmedzená osobná sloboda, či už výkonom trestu, resp. väzbou v trestných veciach Mestského súdu Košice, sp. zn. 1T/60/2023 a Okresného súdu Košice II., sp. zn. K2-3T/68/2010, ktoré trestné veci neboli doposiaľ právoplatne skončené. Súd I. stupňa doplnil, že Krajský súd v Košiciach v uvedených veciach naposledy konal 30. septembra 2024 pod sp. zn. 6To/68/2024, keď na neverejnom zasadnutí podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Mestského súdu Košice z 1. decembra 2023, sp. zn. 1T/60/2023 vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec Mestskému súdu Košice, aby ju v rozsahu zrušenia opätovne prejednal a rozhodol. S ohľadom na vyššie uvedené dospel krajský súd k záveru, že odsúdený nespĺnil formálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

4. Podľa názoru súdu I. stupňa však odsúdený nespĺnil ani materiálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože jeho správanie počas výkonu trestu odňatia slobody bolo kolísavé, v jeho správaní boli obdobia, keď boli zaznamenané síce pozitívne skutočnosti, avšak tieto sú relativizované následnými negatívnymi záznamami, z čoho potom vyplýva, že správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností nemá jednoznačne ustálenú povahu. Podľa názoru krajského súdu odsúdený nepreukázal polepšenie, aby bolo od neho možné dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Súd I. stupňa doplnil, že odsúdený nie je vyrovnaný s vykonávaným trestom, k spáchanej trestnej činnosti má nekritický postoj a program zaobchádzania plní len čiastočne, jeho resocializačná prognóza je nepriaznivá a riziko recidívy vysoké.

5. Proti tomuto rozhodnutiu, bezprostredne po jeho vyhlásení, podal odsúdený sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil namietajúc, že súd I. stupňa nesprávne vyhodnotil skutkový stav, v dôsledku čoho dospel k nesprávne rozhodnutiu a dôvodiac, že obmedzený na osobnej slobode je od 26. októbra 2017, pričom Ústav Košice - Šaca v hodnotení uviedol dĺžku trestu 11 (jedenásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, z čoho potom vypočítal dve tretiny trestu na 26. júna 2025, čo je, podľa názoru sťažovateľa nesprávne a nezákonné. Odsúdený v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Tdo/55/2021, ktorým bol zrušený rozsudok v trestnej veci Okresného súdu Košice II vedenej pod sp. zn. 3T/68/2010 a namietal, že ho ústav aj naďalej vedie vo svojom systéme ako právoplatne odsúdeného. Podľa názoru sťažovateľa je preto potrebné pracovať s právoplatne uloženým trestom, ktorým je trest v trestnej veci Krajského súdu v Košiciach vedenej pod sp. zn. 4Ntc/3/2022. Odsúdený ďalej uviedol, že v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 3T/68/2010, aktuálne vedenej na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 1T/60/2023 trvá na svojej nevine, pričom v prípade uznania viny by mu do uloženého trestu musela byť započítaná doba väzby a zároveň mu z dôvodu dĺžky konania musí byť uložený trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, čo podľa jeho výpočtu predstavuje 28 (dvadsaťosem) mesiacov a zároveň do takto uloženého trestu mu musí byť započítaných 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Sťažovateľ preto dospel k záveru, že jeho prepustením na slobodu mu nevznikne ujma a štátu škoda.

6. Poukazujúc na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2201/2016, podľa ktorého nie je prípustné paušálne vylúčiť možnosť podmieneného prepustenia, a to na základe trestnej minulosti, bez

zohľadnenia následnej premeny a nápravy odsúdeného, sťažovateľ vyjadril nesúhlas s argumentáciou krajského súdu, ktorý mu vyčítal jeho trestnú minulosť. Odsúdený vyjadril názor, že doposiaľ vykonaným trestom dostatočným spôsobom preukázal svoju nápravu a do budúcnosti chce viesť riadny život, doposiaľ vykonal tresty odňatia slobody viac ako 12 rokov, má 33 rokov, a teda vo výkone trestu strávil viac ako jednu tretinu svojho života, preto je dostatočne poučený a svoj dlh spoločnosti splatil. Sťažovateľ ďalej uviedol, že v domácom prostredí má vytvorené podmienky na to, aby sa zaradil do spoločnosti, pričom dlhší výkon trestu už neplní resocializačný charakter, ale predstavuje len represiu. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky sám rozhodol, prepustil ho na slobodu a určil mu primerané obmedzenia a skúšobnú dobu.

7. Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o podanej sťažnosti 5. decembra 2024.

8. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

9. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku Nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

10. Najvyšší súd na základe riadne a včas podanej sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého rozhodnutia predchádzajúce a dospel k nasledovným záverom.

11. Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona Súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

12. Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona Pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

13. Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona Ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

14. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku O podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienечné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

15. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. Súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmienечného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

16. Zo skráteného výpisu odsúdeného vyplýva, že tento mal postupne nariadené vykonať dva tresty odňatia slobody, a to trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 6 (šesť) mesiacov v trestnej veci Okresného súdu Košice II vedenej pod sp. zn. 3T/68/2010 a následne trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov v trestnej veci súdu I. stupňa vedenej pod sp. zn. 4Ntc/3/2022, avšak len do 8. februára

2023, kedy najvyšší súd rozhodnutím sp. zn. 1Tdo/55/2021 zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/37/2019 v dôsledku čoho trest vo veci sp. zn. 3T/68/2010 prestal byť právoplatne uložený (následne 16. júna 2023 krajský súd zrušil aj rozhodnutie sp. zn. 3T/68/2010 vo výroku o treste), a preto od 8. februára 2023 odsúdený vykonáva už len trest vo veci sp. zn. 4Ntc/3/2022.

17. V trestnej veci Okresného súdu Košice II vedenej pod sp. zn. 3T/68/2010 (pozn. aktuálne Mestský súd Košice, sp. zn. 1T/60/2023) bol odsúdený uznaný vinným okrem iného zo spáchania zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona.

18. V prípade trestnej veci súdu I. stupňa vedenej pod sp. zn. 4Ntc/3/2022 bol rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo 16. marca 2022, sp. zn. 4Ntc/3/2022 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. júla 2022, sp. zn. 1Urto/4/2022 uznaný vo výrokoch o vine a treste rozsudok Mestského súdu v Prahe, Česká republika z 22. septembra 2021, sp. zn. 47T/8/2020, právoplatný 16. decembra 2021, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 2To/108/2021 z toho istého dňa, ktorými bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) českého Trestného zákonníka v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 českého Trestného zákonníka.

19. Vo vzťahu k formálnym podmienkam podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody ohľadom uznaného trestu je nutné uviesť, že z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmiennečnom prepustení (§ 66, § 67 Trestného zákona) je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 a v § 11 Trestného zákona (forma zavinenia a trestná sadzba trestu odňatia slobody). [Rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 13/2016].

20. Používajúc kritériá uvedené v bode 19 tohto uznesenia je potrebné trestný čin, zo spáchania ktorého bol odsúdený uznaný vinným rozsudkom Mestského súdu v Prahe, Česká republika z 22. septembra 2021, sp. zn. 47T/8/2020 v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 2To/108/2021 zo 16. decembra 2021, posúdiť ako zločin. Konanie odsúdeného bolo totiž uznaným rozhodnutím právne posúdené ako obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) českého Trestného zákonníka v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 českého Trestného zákonníka, teda ako úmyselný trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere od 5 (päť) do 12 (dvanásť) rokov. Uvedené potom znamená, že z hľadiska splnenia formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený musel do 8. februára 2023 vykonať dve tretiny z každého z postupne uložených trestov odňatia slobody (v prípade trestu - sp. zn. 3T/68/2010 - 3 roky a v prípade trestu - sp. zn. 4Ntc/3/2022 - 4 roky a 8 mesiacov), čo v súčte predstavuje 7 (sedem) rokov a 8 (osem) mesiacov, avšak po zrušení trestu de facto aj vo veci sp. zn. 3T/68/2010 najvyšším súdom 8. februára 2023 odsúdený vykonáva už len trest vo veci sp. zn. 4Ntc/3/2022, čo znamená, že pre splnenie formálnej podmienky pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody musí vykonať dve tretiny už „len“ z trestu, ktorý aktuálne vykonáva (sp. zn. 4Ntc/3/2022), teda 4 roky a 8 mesiacov.

21. Odsúdený trest odňatia slobody v trestnej veci Okresného súdu Košice II vedenej pod sp. zn. 3T/68/2010 vykonával od 26. októbra 2017 do 18. septembra 2022, pričom výkon trestu mal prerušený od 27. augusta 2021 do 18. januára 2022 (t. j. 4 mesiace a 22 dní) v súvislosti s jeho dočasným odovzdaním na trestné stíhanie do Českej republiky. V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20. júla 2022, sp. zn. 4Ntc/3/2022 bola doba od 27. augusta 2021 do 18. januára 2021 odsúdenému započítaná do trestu odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, t. j. do trestu odňatia slobody, ktorý bol odsúdenému uložený v Českej republike a ktorý odsúdený aktuálne vykonáva v Slovenskej republike (bod 2 tohto uznesenia).

22. Vo veci sp. zn. 4Ntc/3/2022 bol odsúdenému nariadený výkon trestu 12. júla 2022.

23. Následne však najvyšší súd rozsudkom z 8. februára 2023, sp. zn. 1Tdo/55/2021 podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 41 ods. 1, ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona v neprospech odsúdeného, ďalej podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. júna 2019, sp. zn. 6To/37/2019 a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Košiciach prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Predmetným rozsudkom nebol dotknutý výrok o vine v rozsudku Okresného súdu Košice II z 12. januára 2016, sp. zn. 3T/68/2010, ktorým bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

24. Zo spisu krajského súdu sp. zn. 4Ntc/11/2024 ešte vyplynulo, že Krajský súd v Košiciach uznesením zo 16. júna 2023, sp. zn. 6To/31/2023 zrušil rozsudok Okresného súdu Košice II z 12. januára 2016, sp. zn. 3T/68/2010, a to vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Následne Mestský súd Košice rozsudkom z 1. decembra 2023, sp. zn. 1T/60/2023 rozhodol tak, že odsúdenému za spáchanie zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 6 (šesť) mesiacov a za spáchanie prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, pričom Krajský súd v Košiciach uznesením z 30. septembra 2024, sp. zn. 6To/68/2024 rozsudok Mestského súdu Košice z 1. decembra 2023, sp. zn. 1T/60/2023 zrušil a vec vrátil Mestskému súdu Košice, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Trestná vec odsúdeného vedená na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 1T/60/2023 (poznámka - pôvodne Okresný súd Košice II, sp. zn. 3T/68/2010) tak, pokiaľ ide o výrok o treste a spôsobe jeho výkonu, nie je právoplatne skončená.

25. Zo skutočností uvedených v bodoch 21 až 24 tohto uznesenia potom vyplýva, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/55/2021 z 8. februára 2023 zanikla právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Košice II, sp. zn. 3T/68/2010, čo znamená, že trest ním uložený prestal existovať a v rámci skutočností, že najvyšší súd dotknutým rozsudkom zrušil aj všetky nadväzujúce rozhodnutia, ktoré stratili svoj podklad, zrušil aj nariadenie výkonu trestu vo veci, sp. zn. 3T/68/2010, v dôsledku čoho tento trest, nielen že prestal existovať, ale prestal byť aj nariadený (už nemalo byť čo nariadené, keďže trest zanikol), preto naň nebolo možné prihliadať a ani jeho vykonanú časť pojať do výpočtu formálnej podmienky podmiennečného prepustenia sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody. Teda v čase rozhodovania súdov o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sťažovateľ vykonával len jeden trest, a to trest vo veci sp. zn. 4Ntc/3/2022 (nejde o situáciu postupne vykonávaných trestov, pretože trest vo veci sp. zn. 1T/60/2023 neexistuje) vo výmere 7 rokov, ktorý začal vykonávať 18. septembra 2022, avšak so započítaním trestu v rozsahu 4 mesiacov a 22 dní, čo znamená, že bez možnosti započítania časti vykonaného trestu vo veci sp. zn. 3T/68/2010, v dôsledku jeho zrušenia, spĺňa formálnu podmienku podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody až 27. decembra 2026. [Ak vo veci sp. zn. 3T/68/2010 (teraz 1T/60/2023) bude právoplatne rozhodnuté o treste, trest vykonaný vo výmere 4 rokov a 6 mesiacov mu bude započítaný do novouloženého trestu podľa § 45 Trestného zákona a ak by ho už v rámci konania o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu nebolo možné zohľadniť, nemá táto skutočnosť vplyv na to, že ak by bol odsúdený podmiennečne prepustený len z trestu sp. zn. 4Ntc/3/2022, zvyšok trestu v prípade nesplnenia podmienok podmiennečného prepustenia by bol kratší ako v prípade prepustenia z trestoch dvoch.]

26. Krajský súd teda dospel k správne mu záveru, že odsúdený formálne podmienky pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nesplnil a správnym je aj záver krajského súdu v tom smere, že ani v opačnom prípade by nebolo možné odsúdeného podmiennečne prepustiť pre nesplnenie materiálnych podmienok.

27. Materiálnymi podmienkami pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sú preukázanie polepšenia odsúdeného vo výkone trestu plnením jeho povinností a jeho správaním a

zároveň očakávanie riadneho vedenia života odsúdeným v budúcnosti.

28. Polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody však samé osebe automaticky neznamena, že sa odsúdený polepšil, pretože môže byť aj len prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie väznice, nie náznak skutočných zmien osobnosti odsúdeného (primerane R 37/1973).

29. Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život je potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení (primerane R 5/2017).

30. Najvyšší súd uvádza, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Výkon uloženého trestu má na odsúdeného vplývať tak, aby došlo k jeho polepseniu bez ohľadu na to, či bude alebo nebude podmienne prepustený. Podstatou úvah súdu pri rozhodovaní o návrhu na podmienne prepustenie odsúdeného je v konečnom dôsledku ustálenie dôvodnosti predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pokiaľ však odsúdený v čase rozhodovania o jeho žiadosti o podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal skutočné polepšenie (teda splnenie prvej materiálnej podmienky), potom nie je možné dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky.

31. Vo vzťahu k polepseniu odsúdeného najvyšší súd poukazuje na hodnotenie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca z 18. júna 2024, z ktorého vyplýva, že odsúdený síce počas výkonu trestu odňatia slobody nebol disciplinárne potrestaný, a boli mu udelené tri disciplinárne odmeny (4. novembra 2019, 15. decembra 2020 a 6. decembra 2023), avšak zároveň jeho správanie nebolo vždy v súlade s Ústavným poriadkom (opakované nezachovanie zásad slušného správania sa, nedodržanie časového rozvrhu dňa, nemal pri sebe preukaz odsúdeného, nerešpektovanie príslušníka zboru, fajčenie mimo vyhradený priestor), a to aj po viacerých rokoch výkonu trestu odňatia slobody. Zároveň z predmetného hodnotenia vyplýva, že odsúdený odmieta zodpovednosť za páchanú trestnú činnosť. Najvyšší súd preto konštatuje, že zo správania sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody nie je možné vyvodit' polepšenie odsúdeného a pokiaľ mu boli ukladané disciplinárne odmeny, ide skôr o prejav jeho prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody.

32. Zároveň je potrebné poukázať aj na fakt, že odsúdenému boli opakovane ukladané aj nepodmienené tresty odňatia slobody (v trestných veciach Okresného súdu Košice II, sp. zn. 5T/177/2009, Okresného súdu Košice II, sp. zn. 7T/69/2010, Okresného súdu Košice I, sp. zn. 10T/9/2012, Okresného súdu Košice I, sp. zn. 3T/76/2009 i cudzozemského súdu Carrickmacross District Court, Írsko), po výkone ktorých sa odsúdený opakovane dopúšťal trestnej činnosti, a to aj násilnej, o čom svedčí skutková veta rozsudku Mestského súdu v Prahe z 22. septembra 2021. sp. zn. 47T/8/2020, podľa ktorej mal odsúdený poškodeného v roku 2017 napadnúť opakovanými údermi päšťou do tváre a hlavy, sedadlom stoličky, škrtením retiazkou, prikladaním nožika ku krku poškodeného). Najvyšší súd preto dospel k názoru, že od odsúdeného v aktuálnom čase nie je možné dôvodne očakávať, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude viesť riadny život, pričom túto materiálnu podmienku by bolo možné v prípade odsúdeného považovať za splnenú len v prípade bezvýhradného záveru o splnení prvej materiálnej podmienky, a to preukázaním polepsenia odsúdeného.

33. K poukazu odsúdeného na nález Ústavného súdu Českej republiky z 3. januára 2017, sp. zn. I. ÚS 2201/16 najvyšší súd uvádza, že Trestný zákon v platnom znení skutočne nevyklučuje možnosť podmieneného prepustenia ktoréhokoľvek odsúdeného. Na strane druhej materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona je potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v

Zbierke pod číslom 5/2017).

34. Na základe vyššie uvedených dôvodov potom najvyšší súd sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

35. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.